

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Lenky Krupíčkové a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **J. D.**, zastoupen Mgr. Monikou Zatloukalovou, advokátkou se sídlem Veleslavínova 7, Olomouc, proti žalovanému: **Ministerstvo financí**, se sídlem Letenská 15, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 17. 9. 2018, č. j. 5 Af 33/2015 - 48,

t a k t o :

- I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 17. 9. 2018, č. j. 5 Af 33/2015 - 48, **se zrušuje.**
- II. Rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 2. 2015, č. j. MF-9114/2015/1603-2-1911, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení o žalobě a o kasační stížnosti částku 19 200 Kč k rukám jeho zástupkyně Mgr. Moniky Zatloukalové, advokátky, a to do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 2. 12. 2014, č. j. MHMP 1688215/2014, shledal Magistrát hlavního města Prahy (dále též „správní orgán I. stupně“) žalobce vinným ze spáchání správního deliktu uvedeného v § 16 odst. 1 písm. b) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o cenách“). K naplnění skutkové podstaty správního deliktu mělo dojít tím, že žalobce dne 17. 7. 2014 jako řidič nedodržel při prodeji úředně stanovenou cenu a účtoval za poskytnutí taxislužby částku ve výši 365 Kč, přestože

byl oprávněn účtovat částku v maximální výši 215 Kč. Za to byla žalobci uložena pokuta ve výši 45 000 Kč a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

[2] Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně podal žalobce odvolání, které žalovaný rozhodnutím ze dne 27. 2. 2015, č. j. MF-9114/2015/1603-2-1911, zamítl.

II.

[3] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Městského soudu v Praze (dále též „městský soud“), který ji v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl. Konstatoval, že posouzení, zda správní orgány nepochybily při zjišťování skutkového stavu, provedl městský soud již ve věci téhož žalobce vedené pod sp. zn. 9 A 225/2015. Tato se týkala uložení pokuty za nedodržení povinností při zaznamenání skutečného průběhu téže přepravy a městský soud neshledal důvod se od tamějšího posouzení odchýlit. Dle rozsudku č. j. 9 A 225/2015 - 43 přitom správní orgány postupovaly správně, pokud vycházely z údajů obsažených v oznámeních o poskytnuté přepravě, v kontrolním protokolu a v protokolech o výpovědi svědků. Z těchto plyne, že přeprava byla zahájena v ulici V Celnici, nikoliv Českobrodská, jak tvrdí žalobce. Dle městského soudu nevznikl důvod pochybovat o věrohodnosti výpovědí cestujících. Jejich poznatky spolu s listinnými důkazy jsou stěžejními podklady pro závěr o porušení cenových předpisů. Nevěrohodnost pak nemůže způsobit to, že si svědek E. vybavil přesný počátek uskutečněné jízdy a průběh trasy. V jiných otázkách totiž odkazoval na oznámení o přepravě. Nelze tak přisvědčit domněnce, že by si svědci před výsledkem přečetli svá oznámení o přepravě či vzájemně spolupracovali.

[4] Správní orgán není povinen provést při kontrole konfrontaci řidiče s přízvanými osobami a jejich oznámeními o přepravě. Žalobce mohl provést konfrontaci položením příslušných otázek při provádění svědeckých výpovědí, těchto se však bez omluvy nezúčastnil. Jeho komentáře vůči postupu správního orgánu nelze považovat za návrh na doplnění dokazování. S údaji obsaženými v oznámeních o poskytnutí přepravy se žalobce mohl seznámit v kontrolním protokolu či při seznámení se s podklady pro zahájení správního řízení. Cestující nebyli povinni před jízdou předložit svá pověření ke kontrole, neboť to by mohlo zmařit její účel.

[5] Soud neshledal ani žádné vady při vypracování kontrolního protokolu. Místo a čas zahájení kontroly je v něm uvedeno správně. Tím, že cestující hovořili při kontrolní jízdě anglicky, nedošlo k porušení povinnosti vést řízení v úředním jazyce. Cestující totiž byli v postavení přízvaných osob, nikoliv kontrolující osoby. Zákonem uloženou povinnost mlčenlivosti pak nelze vykládat tak, že by přízvaná osoba (cestující) musela být této povinnosti zbavena před svědeckou výpovědí v řízení vedeném právě s tímto kontrolovaným subjektem. Výpověďmi zjištěné údaje byly použity výhradně k projednání žalobcova deliktního jednání a nebyly zpřístupněny třetím osobám. Nelze přisvědčit ani tomu, že by svědci nebyli v protokolech dostatečně označeni. Tyto protokoly obsahují rovněž všechny náležitosti požadované zákonem. Obstojí i výrok rozhodnutí, neboť údaje o cestujících či o záznamu o přepravě nejsou pro identifikaci skutku podstatné.

[6] K námitce nepřiměřenosti uložené pokuty městský soud poukázal na to, že správní

pokračování

orgány dostatečně odůvodnily závažnost žalobcem spáchaného deliktu (navýšení úřední ceny o více než 50 %, vědomé jednání žalobce, poškození cestujících, dobrého jména hlavního města Prahy, jakož i ostatních dopravců respektujících právní předpisy, první porušení cenových předpisů). Ze správního spisu neplyne, že by pro žalobce byla výše pokuty likvidační; žalobce před správními orgány ani neuváděl žádné konkrétní skutečnosti o svých majetkových či finančních poměrech. Pokuta byla uložena při dolní hranici, navíc dosahuje dle dat Ministerstva práce a sociálních věcí cca dvojnásobku měsíčního příjmu řidiče taxislužby. Jelikož správní orgány při stanovení výše pokuty nevybočily z mezí vytyčených zákonem, soud nevyhověl ani návrhu na její moderaci.

III.

[7] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Namítá, že městský soud nesprávně posoudil skutkový stav a námitky týkající se jeho zjištění. Správní orgány vycházely výhradně z oznámení cestujících o poskytnuté přepravě sepsaných zaměstnanci správního orgánu I. stupně, soud pak nekriticky převzal závěry z rozsudku č. j. 9 A 225/2015 - 43. Stěžovatel kontrolující osobě předal ihned při zahájení kontroly doklad č. 00132 znějící na částku 365 Kč, který svědci po jízdě nežádali. Tento záznam o přepravě přitom nebyl věrohodně oslaben. Svědci potvrdili, že taxametr fungoval a žádné námitky vůči němu neuvedli. Částka je v něm řádně zaznamenána, taxametr je ověřený a zaplombovaný, opak nebyl prokázán. Závěr soudu o vadách zahájení kontroly nemůže obstát, neboť kontrola nemůže být zahájena před jízdou cestujících. Je třeba rovněž zohlednit, že stěžovatel vykonává taxislužbu již od roku 2005 a stížnosti od jiných pasažérů na něj podány nebyly. Figuranti jsou nadto za svou práci odměňováni. S ohledem na shody v podstatných okolnostech v jimi podaných výpovědích se s největší pravděpodobností rovněž před výslechy dívali do svých oznámení a dle toho vypovídali, což je nepřípustné. Stěžovatel dále poukazuje na rozsudek městského soudu ze dne 1. 9. 2017, č. j. 3 Af 5/2015 - 60, v němž soud nepovažoval za dostatečné pouze tvrzení cestujících a existenci dokladu o přepravě označil za relevantní podklad, s nímž se správní orgány vypořádaly nedostatečně. Dále odkazuje na rozsudky téhož soudu ze dne 31. 10. 2016, č. j. 8 Af 38/2013 - 38, který byl zrušen Nejvyšším správním soudem, a ze dne 31. 7. 2018, č. j. 4 A 49/2015 - 63.

[8] Správní orgán I. stupně při provádění výslechu nepostupoval dle § 50 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále též „správní řád“) a nedotazoval se na skutečnosti, které by mohly nahradit konfrontaci. Pokud by se stěžovatel zúčastnil výslechu, usnadnil by tím svědkům svou identifikaci. Navrhovaná konfrontace by se měla provádět až po výslechu svědka. Soudu ke zjištění stavu věci stačily výslechy cestujících, zcela pominul opačné tvrzení stěžovatele, záznam o přepravě, neprokázaný zásah do taxametru a absenci námitek vůči jeho funkčnosti.

[9] Městský soud pochybil i v otázce zákonnosti pokuty a řádného odůvodnění její výše. Správní orgány ani soud se nezabývaly konkrétní finanční situací stěžovatele a jeho majetkovými poměry za rok 2014. Nadto uložená pokuta 300 x převyšuje údajný majetkový prospěch, ačkoli obvykle je ukládána ve výši stonásobku. Městský soud tedy mohl aspoň v tomto směru přistoupit k moderaci.

[10] Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek městského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení, resp. aby zrušil i rozhodnutí žalovaného a správního orgánu I. stupně.

IV.

[11] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil s napadeným rozsudkem a považuje jej za dostatečně odůvodněný. Skutkový stav byl v dané věci zjištěn spolehlivě. Správní orgány vycházely z tvrzení cestujících, a to v souladu s judikaturou, kterou žalovaný cituje. Městský soud nepřevzal závěry rozsudku č. j. 9 A 225/2015 - 43, ale ztotožnil se s nimi. Není relevantní, zda svědci požadovali výstup z taxametru. Samotný záznam o přepravě je dokladem o tom, že tento byl vytištěn, nikoliv, že stěžovatel absolvoval tvrzenou trasu. Tuto skutečnost naopak prokazují svědecké výpovědi. Nesrovnalosti ohledně času a místa zahájení a ukončení kontroly nemají vliv na zákonnost provedené kontroly a věrohodnost cestujících. Zákonem požadované náležitosti protokol obsahuje. Námitky stěžovatele, že se cestující před výslechy seznámili s obsahem svých oznámení, jsou spekulativní. Jím odkazovaná judikatura je pak ojedinělá či nepřipadná. Požadavek na provedení konfrontace nemá oporu v zákoně. Stěžovatel se mohl zúčastnit výslechní svědků a tyto konfrontovat svými dotazy. Jeho obava ze ztotožnění je účelová, neboť již byl identifikován ve správním řízení. Správní orgán I. stupně odůvodnil řádně, podrobně a dostatečně výši pokuty a ani hodnocení městského soudu nelze nic vytknout. Neuspokojivé majetkové poměry nemohou vést k tomu, aby správní orgány nemohly takové osobě uložit postih v citelné výši. Správní orgány opakovaně odkázaly stěžovatele na možnost splátkového kalendáře. S ohledem na uvedené žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

V.

[12] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[13] Kasační stížnost je důvodná.

[14] Jelikož stěžovatel napadá rozsudek městského soudu mimo jiné pro nepřezkoumatelnost, zabýval se Nejvyšší správní soud nejprve tímto důvodem. Bylo by totiž předčasné zabývat se právním posouzením věci samé, bylo-li by současně napadené rozhodnutí městského soudu skutečně nepřezkoumatelné. Stěžovatel v této souvislosti městskému soudu vytýká nedostatečné vypořádání námitek týkajících se místa a času zahájení kontroly, nekritické převzetí závěrů rozsudku č. j. 9 A 225/2015 - 43, uvedení obecných tvrzení k problematice věrohodnosti svědků a nesprávné a nedostatečné posouzení námitky zákonnosti uložené sankce.

[15] Nejvyšší správní soud nesdílí názor stěžovatele, že by byl rozsudek městského soudu z uvedených důvodů nepřezkoumatelný. Je třeba zdůraznit, že nepřezkoumatelnost musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité

pokračování

rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006 - 76, publ. pod č. 1566/2008 Sb. NSS). Nepřezkoumatelnost není projevem nenaplněné subjektivní představy stěžovatele o tom, jak podrobně by měl být rozsudek odůvodněn, ale objektivní překážkou, která kasačnímu soudu znemožňuje přezkoumat napadené rozhodnutí (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016 - 24, ze dne 27. 9. 2017, č. j. 4 As 146/2017 - 35). Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012 - 45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016 - 64). Takovými vadami však rozsudek městského soudu netrpí.

[16] Městskému soudu nelze vytýkat, že na žalobní námitku týkající se nepřesností v kontrolním protokolu reagoval koncentrovaně konstatováním, že neshledal vady při vypracování kontrolního protokolu. Sám stěžovatel totiž v žalobě pouze obecně poukázal na to, že „*protokol obsahuje řadu nepřesností a pochybení*“. Tuto výtku konkretizoval ve vztahu k uvedení času zahájení kontroly toliko do té míry, že poukázal na údaj o jejím zahájení v 11:55 hod. a údaj o zahájení kontrolní jízdy od 12:04 hod. a namítl, že kontrola neproběhla v souladu se zákonem. Není však úkolem městského soudu domýšlet, v čem konkrétně má tento nesoulad kontroly se zákonem s ohledem na uvedené časové údaje spočívat. Proto soud nijak nepochybil, když na námitku podloženou konkrétní argumentací jen v omezené míře reagoval srovnatelným způsobem. Konkrétní námitky ohledně místa kontroly uvedeného v kontrolním protokolu pak stěžovatel v žalobě neuplatnil vůbec. V kasační stížnosti se jimi nelze s ohledem na § 104 odst. 4 s. ř. s. zabývat; nadto jsou rovněž uvedeny toliko v obecné rovině.

[17] Městský soud se nedopustil ani tvrzeného nekritického převzetí závěrů obsažených v rozsudku č. j. 9 A 225/2015 - 43 ve věci porušení povinnosti zaznamenání skutečného průběhu přepravy. Naopak při poukazu na závěry uvedeného rozsudku připojil na straně 7 svoji vlastní jasnou, srozumitelnou a věcnou právní argumentaci. Z ní vyplývá, že ve shodě s uvedeným rozsudkem nepovažoval tvrzení stěžovatele a údaje na jím předloženém záznamu o přepravě za relevantní s ohledem na obsah svědeckých výpovědí, oznámení o přepravě a kontrolního protokolu. Skutečnost, že stěžovatel se závěry městského soudu nesouhlasí, nepředstavuje důvod pro zrušení napadeného rozsudku pro jeho údajnou nepřezkoumatelnost.

[18] Městský soud rovněž vypořádal všechny výhrady směřující proti věrohodnosti výpovědí svědků, přičemž není pravdou, že by k této otázce uvedl pouze obecná tvrzení. Na straně 8 rozsudku nejprve odkázal na závěry uvedené v rozsudku č. j. 9 A 225/2015 - 43 a poté provedl vlastní hodnocení věrohodnosti svědeckých výpovědí s ohledem na konkrétní okolnosti projednávané věci.

[19] Napadený rozsudek není nepřezkoumatelný ani z důvodu nesprávného a nedostatečného vypořádání námitky likvidační výše pokuty. Touto otázkou se městský soud podrobně zabýval na str. 10 až 13, vyjádřil se rovněž k navrhované moderaci její výše. Nepovažuje-li stěžovatel vypořádání žalobní námitky za věcně správné a podložené,

nenapadá rozsudek městského soudu pro nepřezkoumatelnost, ale pro nesprávné posouzení právní otázky, jež je samostatným kasačním důvodem (viz dále).

[20] Nejvyšší správní soud neshledal ani jiné nedostatky zakládající nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Důvody, které městský soud vedly k zamítnutí žaloby, jsou z odůvodnění seznatelné. Městský soud vyličil konkrétní skutkové okolnosti, o něž své rozhodnutí opřel, uvedl úvahy, kterými se řídil při posouzení důvodnosti žaloby, a popsal závěry, ke kterým na základě těchto úvah dospěl.

[21] Zbývající kasační námitky stěžovatele lze shrnout na dvě základní otázky: 1) zda bylo s dostatečnou jistotou prokázáno, že se dopustil vytýkaného porušení cenových předpisů, a 2) zda výše pokuty byla stanovena v souladu se zákonem a judikaturou.

[22] Nejvyšší správní soud považuje za vhodné nejprve zrekapitulovat skutkový stav, na kterém jsou založena rozhodnutí správních orgánů. Na základě protokolu o cenové kontrole ze dne 22. 7. 2014, č. j. C/20140717/1/Fk, a oznámení o poskytnuté přepravě dvou cestujících ze dne 17. 7. 2014 bylo se stěžovatelem zahájeno správní řízení ve věci uložení pokuty za porušení cenových předpisů. Z oznámení cestujících vyplývá, že přeprava byla zahájena dne 17. 7. 2014 ve 12:04 hod. z Náměstí Republiky (V Celnici) a ukončena ve 12:21 v ulici Vladimírova 8. Jízda proběhla v anglickém jazyce. Taxametr byl během jízdy zapnutý, údaje na něm byly čitelné a viditelné. Jízdné dle údajů na taxamtru činilo 365 Kč, tuto cenu stěžovatel rovněž požadoval. Z protokolu plyne, že kontrola byla zahájena dne 17. 7. 2014 v 11:55 hod. v místě Náměstí Republiky. Celková ujetá vzdálenost činila 5,6 km, celková doba jízdy 17 minut, z toho doba čekání 3 minuty. Maximální cena jízdného pro uskutečněnou přepravu měla činit 215 Kč. Fotodokumentace ke kontrolnímu protokolu pořízená při kontrole dne 17. 7. 2014 zachycuje výstup z taxamtru č. 00132 s následujícími údaji: Z: Českobrodská; Do: Vladimírova; 17. 07.14; 11:51; 12:18; 10,3 km; jízdné: 365 Kč; podpis. Údaje o místě zahájení a ukončení přepravy a podpis jsou vyplněny ručně, zbývající údaje jsou vyplněny strojově. Ve spise jsou dále založeny protokoly o výsledku svědků ze dne 5. 11. 2014. Oba vypověděli, že přeprava byla zahájena z ulice V Celnici / Náměstí Republiky, ve vozidle byl použit taxametr, údaje na něm byly čitelné a řidič požadoval částku v něm uvedenou. Svědek E. si vybavil přesný čas zahájení jízdy, požadovanou částku i druh automobilu.

[23] Podle § 16 odst. 1 písm. b) zákona o cenách *[p]rávnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako prodávající dopustí správního deliktu tím, že nedodrží při prodeji úředně stanovenou cenu podle § 5 odst. 1.*

[24] Podle § 3 správního řádu platí, že *[n]evyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.*

[25] Podle § 50 odst. 3 věty druhé správního řádu, *[v] řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, je správní orgán povinen i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena.*

[26] Jádrem sporu je otázka, zda byla ve správním řízení dostatečně prokázána trasa přepravy a její vzdálenost.

pokračování

[27] Dle názoru městského soudu správní orgány správně vycházely výhradně z výpovědi cestujících figurantů, jejich oznámení o přepravě a kontrolního protokolu, neboť údaje o počtu najetých kilometrů dle taxamtru (zaznamenané na záznamu o přepravě) nemusí odpovídat reálnému stavu a trasu jízdy do dokladu doplňuje ručně sám řidič. Jinými slovy, městský soud (stejně jako správní orgány) k údajům uvedeným na záznamu o přepravě (výstupu z taxamtru) nijak nepřihlížel.

[28] K otázce důkazní síly svědeckých výpovědí se vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 2. 11. 2005, č. j. 2 Afs 104/2005 - 81, č. 1083/2007 Sb. NSS, v němž se mimo jiné uvádí: *„Efektivní kontrolu a případný následný postih nezákonného jednání lze provést právě s pomocí osob budících dojem cizinců nebo nejlépe s pomocí cizinců samotných, kteří s orgány provádějícími cenovou kontrolu spolupracují. Praxe, kdy kontrolní jízdu provedou externí pracovníci a jimi získané informace jsou použity ve správním řízení s osobou, již je porušení cenových předpisů kladeno za vinu, je (za předpokladu dodržení příslušných ustanovení správního řádu) v souladu se zájmem na dostatečném zjištění skutkového stavu věci. Informace získané touto cestou zásadně mohou být dostatečným podkladem pro uložení sankce podle zákona o cenách a obecně vzato je postup jejich získávání v souladu se základními principy správního řízení.“* (důraz přidán). Jinými slovy, svědecké výpovědi přepravovaných osob představují rozhodující důkaz pro zjištění skutkového stavu, není-li zjištěno nic, co by věrohodně zpochybňovalo zjištění správních orgánů postavená na tomto důkazu. To však neznamená, že lze ostatní tvrzení a důkazy předkládané dopravcem bez dalšího odmítnout či zcela pominout.

[29] Již v rozsudku ze dne 30. 12. 2010, č. j. 4 Ads 44/2010 - 132, zdejší soud vyslovil, že v řízení o uložení pokuty za správní delikt zahajovaném z úřední povinnosti (*ex officio*), je třeba klást zvláštní důraz na důkladné zjištění skutkového stavu správními orgány a jejich rozhodnutí důsledně poměřovat zásadou materiální pravdy jako jednou ze základních zásad činnosti správních orgánů ve smyslu § 3 správního řádu, a zásadou vyšetřovací podle § 50 odst. 3 věty druhé správního řádu.

[30] Stěžovatel od počátku tvrdí, že přeprava byla poskytnuta z ulice Českobrodská, Praha 9 do ulice Vladimírova. Tato tvrzení korespondují údajům uvedeným na záznamu o přepravě, jehož fotografie byla pořízena při kontrole dne 17. 7. 2014, bezprostředně po uskutečnění kontrolní jízdy. Oba figuranti ve svých oznámeních o přepravě a rovněž při výpovědích naproti tomu shodně uvedli, že přeprava byla zahájena v ulici V Celnici / Náměstí Republiky. K uvedenému zásadnímu rozporu mezi tvrzením stěžovatele a svědků správní orgán I. stupně v rozhodnutí o správním deliktu uvedl, že: *„Tvrzení dopravce, že předmětná přeprava do ul. Vladimírova na Praze 4 byla započata v ul. Českobrodská na Praze 9 se nezakládá na pravdě, jak bylo výše prokázáno.“* Jeho odkaz na výše prokázané přitom směřuje k provedeným svědeckým výpovědím. K rozporu mezi obsahem svědeckých výpovědí a údaji uvedenými v záznamu o přepravě se správní orgán I. stupně nevyjádřil vůbec. Žalovaný k tomuto rozporu uvedl, že: *„Pro údaje uvedené na předloženém záznamu o přepravě nemá odvolací orgán jiné vysvětlení, než, že se nevztahují k předmětné přepravě.“* Takovéto odůvodnění pochopitelně nemůže obstát za situace, kdy nebyl nijak zpochybněn původ předloženého záznamu, tj. že se jedná o záznam o přepravě vytištěný stěžovatelem z taxamtru umístěného ve voze, v němž proběhla kontrolní jízda, a kdy tento záznam

současně dle vytištěných údajů spadá do doby provádění kontrolní jízdy. Je pravdou, že na záznamu o přepravě je uveden časový údaj jejího zahájení 11:51 hod. V protokolu č. T/20140717/2/Fk je však uvedeno zjištění, že čas na taxametu se o ca. 4-5 minut zpožďoval, tj. dle taxametu jízda započala zřejmě v 11:55 či 11:56 hod. Svědci přitom vypověděli, že jízda byla zahájena ve 12:04 hod., avšak samotný kontrolní protokol uvádí jako čas zahájení kontroly 11:55 hod. K těmto nesrovnalostem v časových údajích obě rozhodnutí správních orgánů rovněž mlčí.

[31] Správní orgány tedy pochybily, pokud se nijak blíže nezabývaly rozpory mezi údaji o trase a vzdálenosti přepravy plynoucími z oznámení figurantů a jejich výpovědí a tvrzením stěžovatele podloženým záznamem o přepravě. Jestliže je na záznamu o přepravě předloženém ke kontrolní jízdě uvedena jiná vzdálenost, čas přepravy i místo jejího zahájení, než vyplývá ze svědeckých výpovědí, nelze tento rozpor překonat prostým popřením pravdivosti tvrzení stěžovatele. To ostatně potvrzuje rovněž rozsudek ze dne 6. 9. 2019, č. j. 3 As 279/2017 - 29, v němž Nejvyšší správní soud ve skutkové i právně obdobné věci uvedl, že: *„Stěžovateli lze dát obecně za pravdu, že k relevanci stvrzenky z taxametu z hlediska řízení o porušení cenových předpisů se Nejvyšší správní soud opakovaně vyjadřuje v tom směru, že tento doklad je irelevantní v situaci, kdy ze svědeckých výpovědí jednoznačně plyne, že řidič požadoval za přepravu jinou částku, než je ve stvrzence uvedena (viz např. stěžovatelem odkazovaný rozsudek ze dne 26. 10. 2016, č. j. 1 As 254/2016 - 39, či rozsudek ze dne 26. 7. 2018, č. j. 2 As 425/2017 - 33). Je totiž naprosto logické, že v takovém případě se relevantní skutkové okolnosti omezují toliko na řidičem skutečně požadovanou cenu za poskytnutí taxislužby. V posuzovaném případě se však nejedná o situaci, kdy by řidič po cestujících požadoval jinou částku, než je uvedena na taxametu. Rozhodující skutkové okolnosti v nyní projednávané věci jsou tedy poněkud odlišné. Skutečnosti, které je nutno v daném případě prokazovat jsou zejména trasa a vzdálenost uskutečněné dopravy. Je přitom úkolem správního orgánu, aby zjistil skutkový stav věci, o kterém nejsou důvodné pochybnosti.“*

[32] Rovněž v posuzované věci obě rozhodnutí správních orgánů zcela postrádají jakékoliv plausibilní vysvětlení, proč tvrzení stěžovatele považují za účelová a jak je možné, že záznam o přepravě uvádí ujetou vzdálenost, kterou od počátku tvrdí stěžovatel. Opět lze odkázat na již citovaný rozsudek č. j. 3 As 279/2017 - 29, kde Nejvyšší správní soud konstatoval: *„Městský soud totiž nezpochybňoval věrohodnost svědeckých výpovědí (a stejně tak ji nezpochybňuje ani Nejvyšší správní soud), nýbrž správně zdůraznil, že správní orgány vycházely výhradně z výpovědí figurantek, a přitom se řádně nevypořádaly s tvrzeními a důkazy předkládanými žalobcem. Magistrát totiž odmítl tvrzení žalobce o trase a ujeté vzdálenosti, aniž by dostatečně odůvodnil závěr o jeho účelovosti. Nejvyšší správní soud nezpochybňuje, že dopravce může v řízení uvádět nepravdivá tvrzení, a že se s velkou mírou pravděpodobnosti jedná o běžný prostředek účastníků řízení ve snaze vyhnout se hrozící sankci, jak uvedl magistrát ve svém rozhodnutí. Toto tvrzení je však zcela obecné a ve vztahu k projednávané věci čistě spekulativní. Pouze na jeho podkladě tak nelze učinit jednoznačný závěr v tom směru, že tvrzení žalobce jsou účelová. Totéž platí i o argumentaci magistrátu týkající se údajů zapsaných na záznamu o přepravě. Je sice pravdou, že řádné ověření taxametu ze strany ČMI nevylučuje, že do něj mohou být zaznamenány hodnoty, které neodpovídají skutečnosti, a to zejména s ohledem na skutečnost, že v projednávané věci je na stvrzence předložené žalobcem místo nástupu a výstupu vepsáno ručně. Nicméně toto obecné tvrzení samo o sobě v žádném případě neprokazuje, že žalobce do stvrzenky skutečně zaznamenal nesprávné údaje. Závěr*

pokračování

magistrátu, že žalobce do stvrzenky záměrně zapsal jiné výchozí místo přepravy tak není ničím podložený, a nadto se jeví být značně předpojatým.“

[33] Z odkazu městského soudu na rozsudek č. j. 9 A 225/2015 - 43 plyne, že se stěžovatelem bylo souběžně vedeno správní řízení ve věci porušení povinnosti zaznamenání skutečného průběhu přepravy dle § 21 odst. 3 písm. g) zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě. Lze usuzovat, že právě v tomto řízení měla být vyvrácena pravdivost údajů uvedených na záznamu o poskytnuté přepravě (výstupu z taxametru) např. zjištěním, že s taxametrem bylo po dobu přepravy manipulováno, předložený výstup z taxametru byl upravován, taxametr byl spuštěn před zahájením kontrolní jízdy, apod. Ostatně řešení těchto otázek v řízení o správních deliktech spočívajících v porušení § 21 odst. 3 zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě předpokládá rovněž judikatura zdejšího soudu. Např. v rozsudku ze dne 14. 6. 2017, č. j. 5 As 305/2016 - 22, je uvedeno: „*Povinnost mít ve vozidle taxislužby funkční taxametr s nastavenými údaji a hodnotami odpovídajícími skutečnosti je stanovena v § 21 odst. 3 zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě. Toto ustanovení rovněž stanoví povinnost řidiče taxislužby vydat cestujícímu doklad o zaplacení jízdného pořízený jako výstup z tiskárny taxametru, pokud o něj cestující požádá. Porušení těchto povinností je samostatným správním deliktem dle zákona o silniční dopravě. V případě řízení o těchto správních deliktech je zcela jistě nezbytné zabývat se otázkou, zda byla stvrzenka po ukončení jízdy vydána a zda nebylo s taxametrem manipulováno.“ (důraz přidán). Pokud však byly v řízení o porušení povinnosti zaznamenání skutečného průběhu přepravy vedeném souběžně se stěžovatelem učiněny poznatky tohoto typu, pak se tyto žádným způsobem nepromítly do nynějšího správního řízení ve věci porušení cenových předpisů.*

[34] V projednávané věci tak podle názoru Nejvyššího správního soudu správní orgány nedostály povinnosti vyplývající z § 3 správního řádu, tj. zjistit skutkový stav věci, o kterém nejsou důvodné pochybnosti. Ve správním řízení totiž nebyly dostatečně prokázány právě uvedené skutkové okolnosti (trasa a vzdálenost přepravy). Tyto okolnosti jsou přitom zpochybňovány zejména právě údaji uvedenými na záznamu o přepravě a tvrzeními stěžovatele. Pokud žalovaný ani za takové situace nepovažuje záznam o přepravě za relevantní podklad rozhodnutí, či pochybuje o správnosti údajů v něm obsažených, musí tento svůj závěr řádně odůvodnit s ohledem na specifika projednávané věci, případně jej také podložit nezbytnými důkazními prostředky.

[35] Z uvedených důvodů shledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost důvodnou, a podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil napadený rozsudek městského soudu. Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu, a pokud již v řízení před krajským soudem byly pro takový postup důvody, současně se zrušením rozhodnutí krajského soudu může sám podle povahy věci rozhodnout o zrušení rozhodnutí správního orgánu [§ 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s.]. V dané věci jsou podmínky pro tento postup splněny, neboť žalovaný se dopustil stejného pochybení jako městský soud, když aproboval rozhodnutí správního orgánu I. stupně, přestože nebyly dostatečně prokázány skutkové okolnosti (trasa a vzdálenost dopravy). Pokud by byla věc vrácena městskému soudu, neměl by jinou možnost, než rozhodnutí žalovaného zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud proto v souladu s § 110 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. rozhodl tak, že sám rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Žalovaný je v dalším řízení

vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vyjádřeným v tomto rozsudku [§ 78 odst. 5 ve spojení s § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s.].

[36] Protože Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek městského soudu a zároveň zrušil i rozhodnutí žalovaného, rozhodl také o náhradě nákladů řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí městského soudu (§ 110 odst. 3 věta druhá s. ř. s.). Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první s. ř. s. (ve spojení s § 120 s. ř. s.), podle kterého, nestanoví li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel měl ve věci úspěch, náleží mu proto náhrada důvodně vynaložených nákladů řízení proti žalovanému, který úspěch neměl.

[37] Náklady řízení o žalobě sestávají ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 3 000 Kč a soudního poplatku za návrh na přiznání odkladného účinku žalobě ve výši 1 000 Kč a dále z náhrady nákladů zastoupení za dva úkony zástupkyně stěžovatele: 1) převzetí a příprava zastoupení, 2) podání žaloby. Za tyto úkony [§ 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif ve spojení s § 35 odst. 2 s. ř. s.] náleží odměna ve výši 3 100 Kč za jeden úkon [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bod 5 advokátního tarifu], tj. 6 200 Kč. Stěžovatel má též právo na náhradu hotových výdajů jeho zástupkyně za tyto úkony ve výši 2 x 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Celkem tedy odměna zástupkyně za řízení před městským soudem činí 10 800 Kč.

[38] Náklady řízení o kasační stížnosti sestávají ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 5 000 Kč a dále z náhrady nákladů zastoupení za jeden úkon zástupkyně stěžovatele, kterým je podání kasační stížnosti. Za tento úkon [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu] náleží zástupkyni stěžovatele odměna ve výši 3 100 Kč. Stěžovatel má též právo na náhradu hotových výdajů své zástupkyně za úkon ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Odměna a náhrada hotových výdajů zástupkyně za řízení před Nejvyšším správním soudem činí 8 400 Kč.

[39] Celkem stěžovateli náleží náhrada nákladů řízení o žalobě a o kasační stížnosti ve výši 19 200 Kč. Zástupkyně stěžovatele v řízení před městským soudem sdělila, že není plátcem DPH. Žalovaný je povinen uhradit stěžovateli uvedenou částku ve lhůtě 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku, a to k rukám jeho zástupkyně.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. listopadu 2019

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu